

AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA IM. STANISŁAWA STASZICA W KRAKOWIE

**WYDZIAŁ ELEKTROTECHNIKI, AUTOMATYKI,
INFORMATYKI I INŻYNIERII BIOMEDYCZNEJ**

KATEDRA INFORMATYKI STOSOWANEJ

Praca dyplomowa inżynierska

*Implementacja systemu uwierzytelniania z zastosowaniem
Negatywnych Baz Danych*

Implementation of authentication system using Negative Databases

Autor:

Grzegorz Nieużyła

Kierunek studiów:

Informatyka

Opiekun pracy:

dr inż. Piotr Szwed

Kraków, 2020

Uprzedzony o odpowiedzialności karnej na podstawie art. 115 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.): „Kto przywłaszcza sobie autorstwo albo wprowadza w błąd co do autorstwa całości lub części cudzego utworu albo artystycznego wykonania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3. Tej samej karze podlega, kto rozpowszechnia bez podania nazwiska lub pseudonimu twórcy cudzy utwór w wersji oryginalnej albo w postaci opracowania, artystycznego wykonania albo publicznie zniekształca taki utwór, artystyczne wykonanie, fonogram, wideogram lub nadanie.”, a także uprzedzony o odpowiedzialności dyscyplinarnej na podstawie art. 211 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.): „Za naruszenie przepisów obowiązujących w uczelni oraz za czyny uchybiające godności studenta student ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną przed komisją dyscyplinarną albo przed sądem koleżeńskim samorządu studenckiego, zwanym dalej «sądem koleżeńskim».”, oświadczam, że niniejszą pracę dyplomową wykonałem(-am) osobiście i samodzielnie i że nie korzystałem(-am) ze źródeł innych niż wymienione w pracy.

Spis treści

1. Wprowadzenie	7
1.1. Cele pracy	7
1.2. Zawartość pracy	7
2. Negatywne Bazy Danych - opis teoretyczny	9
2.1. Opis działania	9
2.2. Zastosowanie w systemach uwierzytelniania	9
2.3. Algorytmy generowania Negatywnych Baz Danych	9
2.3.1. Algorytmy proste	9
2.3.2. Algorytmy generujące trudne do odwrócenia Negatywne Bazy danych	9
3. Solwery SAT	11
3.1. Opis działania	11
3.2. Wykorzystywanie solwerów SAT w celu uzyskania przeciwobrazu Negatywnej Bazy Danych	11
4. Implementacja systemu uwierzytelniania	13
4.1. Reprezentacja danych	13
4.2. Algorytm tworzenia użytkownika	13
4.3. Algorytm uwierzytelniania użytkownika	13
4.4. Działanie aplikacji	13
5. Testy implementacji	15
5.1. Opis testowania za pomocą solwerów SAT	15
5.2. Testy algorytmów prostych	15
5.3. Testy algorytmów złożonych	15
6. Wnioski	17
6.1. Bezpieczeństwo przedstawionej implementacji	17
6.2. Możliwe rozszerzenia	17

1. Wprowadzenie

1.1. Cele pracy

Celem niniejszej pracy jest implementacja i przetestowanie systemu uwierzytelniania oferującego większe bezpieczeństwo niż standardowy schemat generowania skrótu hasła za pomocą funkcji generacji klucza (np. PBKDF2, bcrypt) i przechowywaniu w standardowej (pozytywnej) bazie danych.

Założeniem systemu jest zamienienie reprezentacji w sposób jawny na Negatywną Bazę Danych (NDB) co pozwoli dodać dodatkową warstwę bezpieczeństwa która znacząco utrudni uzyskanie haseł użytkownika w przypadku wykradzenia bazy danych.

Rezultatem wyjściowym algorytmów generacji NDB jest zbiór formuł logicznych, dlatego przeprowadzone zostały testy z wykorzystaniem solverów SAT mające na celu zasymulowanie ataku na powstałą NDB.

1.2. Zawartość pracy

2. Negatywne Bazy Danych - opis teoretyczny

2.1. Opis działania

Główną operacją wykonywalną na NDB jest sprawdzenie czy dany rekord znajduje się w bazie. Przyjmując U jako oznaczenie uniwersum języka binarnego o długości l a DB jako zbiór wszystkich rekordów, każdy o długości l , NDB przechowuje zbiór $U - DB$ [1]. Takie dane są niepraktycznie do zareprezentowania w postaci nieskompresowanej z uwagi na wielkość, dlatego stosuje się wyrazy nad alfabetem $\{0, 1, *\}$ gdzie symbol $*$ może oznaczać zarówno 0 lub 1 w jawnej reprezentacji bitowej. Każdy taki wyraz odpowiada jednemu lub wielu elementom $U - DB$ i jest sprowadzany do formuły logicznej (Tabela 2.1). Z założenia algorytm sprawdzający przynależność do DB sprawdza czy jakakolwiek formuła z NDB jest spełniana przez dany rekord. Dane znajdują się w DB wtedy i tylko wtedy gdy żadna formuła nie zostanie spełniona. Taki model działania wymusza na danych stałą wielkość, co jednak nie stanowi problemu w przypadku przechowywania skrótów haseł które mają stałą, zależną od konkretnego algorytmu długość.

Tabela 2.1. Reprezentacja formuł logicznych za pomocą NDB

rekord NDB	formuła logiczna
011*	$\neg x_1 \wedge x_2 \wedge x_3$
0*01	$\neg x_1 \wedge \neg x_3 \wedge x_4$
111*	$x_1 \wedge x_2 \wedge x_3$

2.2. Zastosowanie w systemach uwierzytelniania

2.3. Algorytmy generowania Negatywnych Baz Danych

2.3.1. Algorytmy proste

2.3.2. Algorytmy generujące trudne do odwrócenia Negatywne Bazy danych

3. Solwery SAT

3.1. Opis działania

3.2. Wykorzystywanie solwerów SAT w celu uzyskania przeciwobrazu Negatywnej Bazy Danych

4. Implementacja systemu uwierzytelniania

4.1. Reprezentacja danych

4.2. Algorytm tworzenia użytkownika

4.3. Algorytm uwierzytelniania użytkownika

4.4. Działanie aplikacji

5. Testy implementacji

5.1. Opis testowania za pomocą solwerów SAT

5.2. Testy algorytmów prostych

5.3. Testy algorytmów złożonych

6. Wnioski

6.1. Bezpieczeństwo przedstawionej implementacji

6.2. Możliwe rozszerzenia

Bibliografia

- [1] Fernando Esponda. “Negative Representations of Information”. PhD thesis. 2005.